

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de bij de GR Stadsbank Oost
Nederland aangesloten gemeenten

Behandeld door:
Dhr. V. Peters

Telefoonnummer:
088-7663724

Afdeling:
Directie

Datum:
15 april 2015

Geacht College,

Overeenkomstig de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland ontvangt u bijgaand de (concept) Primitieve Begroting 2016. In deze Primitieve Begroting 2016 is ook de meerjarenraming 2017-2019 opgenomen.

De Primitieve Begroting 2016 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is gebaseerd op de voortzetting van bestaand beleid. In deze begroting zijn de werkelijke volumeaantallen per ultimo 2014 als uitgangspunt genomen en in de begrotingsjaren 2016-2019 stabiel gehouden. Uiteraard sluit deze begroting ook aan bij de uitkomsten van het Jaarverslag 2014 en de Primaire begroting 2015.

De volledige beschrijving van alle uitgangspunten is opgenomen in de voorliggende begroting. Voor de indicatieve financiële effecten voor uw gemeente verwijzen wij naar de bijlagen bij de begroting.

Zoals u wellicht weet werkt de Stadsbank toe naar een nieuw dienstverleningsmodel. Wij hopen de besluitvorming daarover in november 2015 in het Algemeen Bestuur af te ronden. Over de context en contouren van dit nieuwe dienstverleningsmodel wordt u middels een separate raadsbrief nader geïnformeerd. Dit betekent de mogelijke effecten hiervan op het bekostigingsmodel eerst in de Primaire Begroting in november kunnen worden verwerkt.

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid een toelichting op de begroting te geven. Hiervoor kunt u contact opnemen met de directeur van de bank, de heer C.H.A.A. Luttkhuis via mevrouw J. Schreurs: 06-130 97 304.

Hoogachtend,

namens het Dagelijks Bestuur
van de Stadsbank Oost Nederland,

Drs. P.G. Welman,
voorzitter

Bijlagen: Voorstel en (concept) Primitieve Begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019

i.a.a. Raadsgriffie

Stadsbank Oost Nederland

Voorstel

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Datum: 25 juni 2015

Betreft: Primitieve begroting 2016 en meerjarenraming 2017 t/m 2019

Te besluiten:

1. Te besluiten het indexcijfer voor de tariefstelling voor het begrotingsjaar 2016 op 1,38 % en voor de jaarschijven 2017-2019 op 1,6 % vast te stellen.
2. In te stemmen met de op deze indexering gebaseerde tarieven voor de periode 2016-2019.
3. Kennis te nemen van de mede op deze tarieven gebaseerde concept Primitieve begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019;
4. De voorgestelde indexering en de Primitieve begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 vast te stellen.

Toelichting

De Primitieve begroting 2016 is gebaseerd op bestaand beleid. Dat wil zeggen dat de effecten van het nog vast te stellen nieuwe dienstverleningsmodel en het hierop gebaseerde bekostigingsmodel zullen worden verwerkt in de Primaire begroting 2016.

De werkelijke volumeaantallen van het jaar 2014 zijn als uitgangspunt genomen en in de begroting 2016-2019 stabiel gehouden. Dit houdt in dat de in de afgelopen periode geconstateerde groei van een aantal dienstverleningsproducten (waaronder meerderjarigenbewind) niet verder is doorgetrokken. Daarmee wordt rekening gehouden met de invulling van de regiefunctie aan de poort door de gemeenten.

Richtlijnen

In deze Primitieve begroting is uitgegaan van de algemene richtlijnen die zijn besproken in het adviserend ambtelijk Platform van januari 2015. Deze zijn overgenomen uit de richtlijnen die in Twents verband voor gemeenschappelijke regelingen zijn opgesteld, aangevuld met de voor de Stadsbank specifieke uitgangspunten.

De tarieven zullen in 2016 met 1,38 % en voor de periode 2017-2019 jaarlijks met 1,6 % stijgen als gevolg van enerzijds een toename van de prijsinflatie en anderzijds een verwachte loonontwikkeling (exclusief CAO-ontwikkelingen).

De salarisstaat op 31 december 2014 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2016-2019. De CAO en de salaristabellen geldende per 1 april 2015 vormen hier de grondslag voor.

Uitgangspunten Primitieve begroting 2016

- De concept Primitieve begroting 2016 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is gebaseerd op bestaand beleid.
- In de begroting wordt aangesloten bij het Jaarverslag 2014 en de Primaire begroting 2015, waarbij rekening is gehouden met de meest recente gegevens van januari/maart 2015.
- Voor het begrotingsjaar 2016 is uitgegaan van een stijging van de tarieven met 1,38 %.

Uitgangspunten Meerjarenraming 2017-2019

- In de meerjarenraming 2017-2019 is een jaarlijkse indexering van de tarieven toegepast met 1,6 %.
- De volumeontwikkelingen zijn stabiel gehouden, gebaseerd op bestaand beleid.

Voorstel tot vaststelling van de begroting

Voor de jaren 2016 tot en met 2019 is een sluitende begroting opgesteld.

Begrotingsjaar 2016: - € 0,-

Jaarschijf 2017: - € 0,-

Jaarschijf 2018: - € 0,-

Jaarschijf 2019: - € 0,-

Hierbij is rekening gehouden met de volgende mutaties in de reserves op basis van bestaande bestuursbesluiten en beleidsuitgangspunten:

Begrotingsjaar 2016: € 9.800

Jaarschijf 2017: € 5.000

Jaarschijf 2018: € 5.000

Jaarschijf 2019: € 5.900

De begroting 2016 is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van donderdag 25 juni 2015.

Stadsbank *Oost Nederland*

Primitieve begroting 2016

Meerjarenraming 2017-2019

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
1. BELEIDSBEGROTING	2
1.1. DE ORGANISATIE	2
1.1.1. <i>Bestuur</i>	2
1.1.2. <i>Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland</i>	4
1.1.3. <i>Het werkgebied van de bank</i>	5
1.2. BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR.....	6
1.2.1. <i>Doelstelling</i>	6
1.2.2. <i>Beleidsvisie</i>	7
1.3. PROGRAMMAPLAN 2016.....	8
1.3.1. <i>Programma Algemeen Bestuur</i>	8
1.3.2. <i>Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen</i> .	11
1.4. VERPLICHTE PARAGRAFEN	16
1.4.1. <i>Weerstandsvermogen</i>	16
1.4.2. <i>Risico's</i>	19
1.4.3. <i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	20
1.4.4. <i>Financiering</i>	20
1.4.5. <i>Verbonden partijen</i>	22
1.4.6. <i>Bedrijfsvoering</i>	22
2. FINANCIËLE BEGROTING	24
2.1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE BEGROTING 2016	24
2.2. MEERJAREN-PERSPECTIEF 2017-2019	26
2.3. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE BEGROTING	28
BIJLAGEN	29
BIJLAGE 1: CATEGORIALE BEGROTING EN MEERJAREN-RAMING	31
BIJLAGE 2: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN	32
BIJLAGE 3: INVESTERINGEN 2016-2019.....	33
BIJLAGE 4: BASIS FACTURATIE-SYSTEMATIEK.....	34

Voorwoord

Voor u ligt de Primaire begroting 2016, inclusief de Meerjarenraming 2017-2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. In de begroting en de meerjarenraming zijn de verwachte baten en lasten voor de komende jaren opgenomen.

De Primitieve begroting 2016 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is vooralsnog gebaseerd op de voortzetting van bestaand beleid. Dat wil zeggen dat de effecten van het nog vast te stellen nieuwe dienstverleningsmodel en het hierop te baseren bekostigingsmodel zullen worden verwerkt in de Primaire begroting 2016, die ter besluitvorming in november 2015 aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd.

De werkelijke volumeaantallen van het jaar 2014 zijn als uitgangspunt genomen en in de begrotingsjaren 2016-2019 stabiel gehouden. Hierbij wordt aangesloten bij het Jaarverslag 2014 en de Primaire begroting 2015. Dit houdt overigens in dat de in de afgelopen periode geconstateerde groei van een aantal dienstverleningsproducten (waaronder meerderjarigenbewind) niet verder is doorgetrokken. Daarmee wordt rekening gehouden met de invulling van de regiefunctie aan de poort door de gemeenten.

In deze Primitieve begroting is uitgegaan van de algemene richtlijnen die zijn besproken in het adviserend ambtelijk Platform van januari 2015. Deze zijn overgenomen uit de richtlijnen die in Twents verband voor gemeenschappelijke regelingen zijn opgesteld, aangevuld met de voor de Stadsbank specifieke uitgangspunten.

De tarieven in 2016 zullen stijgen met 1,38 % en voor de periode 2017-2019 jaarlijks met 1,6 %, als gevolg van enerzijds een toename van de prijsinflatie en anderzijds een verwachte loonontwikkeling (exclusief CAO-ontwikkelingen). De salarisstaat op 31 december 2014 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2016-2019. De CAO en de salaristabellen geldende per 1 april 2015 vormen hier de grondslag voor.

De opzet van deze begroting sluit aan bij de begroting van 2015. De bestaande financieringsstructuur kent twee onderdelen:

- a. Financiering van de bestaanskosten op grond van deelname in de gemeenschappelijke regeling. De productonafhankelijke bestaanskosten worden voor 50% naar de aangesloten gemeenten gefactureerd op basis van het aantal huishoudens per gemeente; de andere 50% naar rato van de gedeclareerde omzet.
- b. Financiering van de dienstverlening. De dienstverlening wordt gefactureerd aan de hand van de geleverde diensten per gemeente, conform het Productenboek. De in het Productenboek opgenomen tarieven zijn gebaseerd op de begroting.

Enschede, maart 2015

Dhr. drs. P.G. Welman

1. Beleidsbegroting

1.1. De organisatie

1.1.1. Bestuur

Het Algemeen Bestuur (2014 – 2018)

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 22 leden en wordt voor vier jaren benoemd. Per deelnemende gemeente wordt door de gemeenteraad, uit haar midden of uit het college van burgemeester of wethouders, één lid voor het Algemeen Bestuur aangewezen. Elk lid heeft in de vergadering één stem.

Het Algemeen Bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn in principe openbaar.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is als volgt:

Gemeente Aalten	De heer H. Wiltink
Gemeente Almelo	De heer F.J. Cornelissen
Gemeente Berkelland	De heer J.B. Boer
Gemeente Borne	De heer M.J.R. Kotteman
Gemeente Bronckhorst	De heer P. Seesing
Gemeente Dinkelland	Mevrouw J.B.M. Zwiep
Gemeente Enschede	De heer P.G. Welman
Gemeente Haaksbergen	Mevrouw A. Nijhuis
Gemeente Hellendoorn	Mevrouw J.H. van den Dolder
Gemeente Hengelo (Ov)	Mevrouw M.A. ten Heuw
Gemeente Hof van Twente	De heer P. van Zwanenburg
Gemeente Lochem	De heer J. Kottelenberg
Gemeente Losser	De heer J.F. Hassink
Gemeente Montferland	Mevrouw I.T.J.M. Wolsing
Gemeente Oldenzaal	De heer R.G.H. Christenhusz
Gemeente Oost Gelre	Mevrouw M.G. Frank
Gemeente Oude IJsselstreek	De heer P. van de Wardt
Gemeente Rijssen-Holten	De B. Beens
Gemeente Tubbergen	De heer R.H. de Witte
Gemeente Twenterand	De heer G.J. Binnenmars
Gemeente Wierden	De heer T.P. de Putter
Gemeente Winterswijk	De heer D.W. Aalderink

Het Dagelijks Bestuur (2014 – 2018)

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit acht leden. Aan het begin van de zittingsperiode van het Algemeen Bestuur benoemen de leden van het Algemeen Bestuur, op voordracht van de benoemingscommissie, de leden van het Dagelijks Bestuur. Statutair maken de Algemeen Bestuursleden van de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo deel uit van het Dagelijks Bestuur. Elk lid van het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering één stem. Bij het staken van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het Dagelijks Bestuur niet anders bepaalt.

De personele samenstelling van het Dagelijks Bestuur is als volgt:

De heer P.G. Welman	Voorzitter
Mevrouw I.T.J.M. Wolsing	Vice-voorzitter
Mevrouw M.A. ten Heuw	Lid
De heer D.W. Aalderink	Lid
De heer R.G.H. Christenhusz	Lid
De heer F.J. Cornelissen	Lid
De heer G.J. Binnenmars	Lid
De heer P. van Zwanenburg	Lid

De heer P.G. Welman is tevens voorzitter van het Algemeen Bestuur.

De heer R.S.R. de Ruiten, Sectormanager Publieke Diensten en Sociale Zaken bij de gemeente Hengelo, is benoemd tot (ambtelijk) secretaris van het Bestuur.

Het Platform

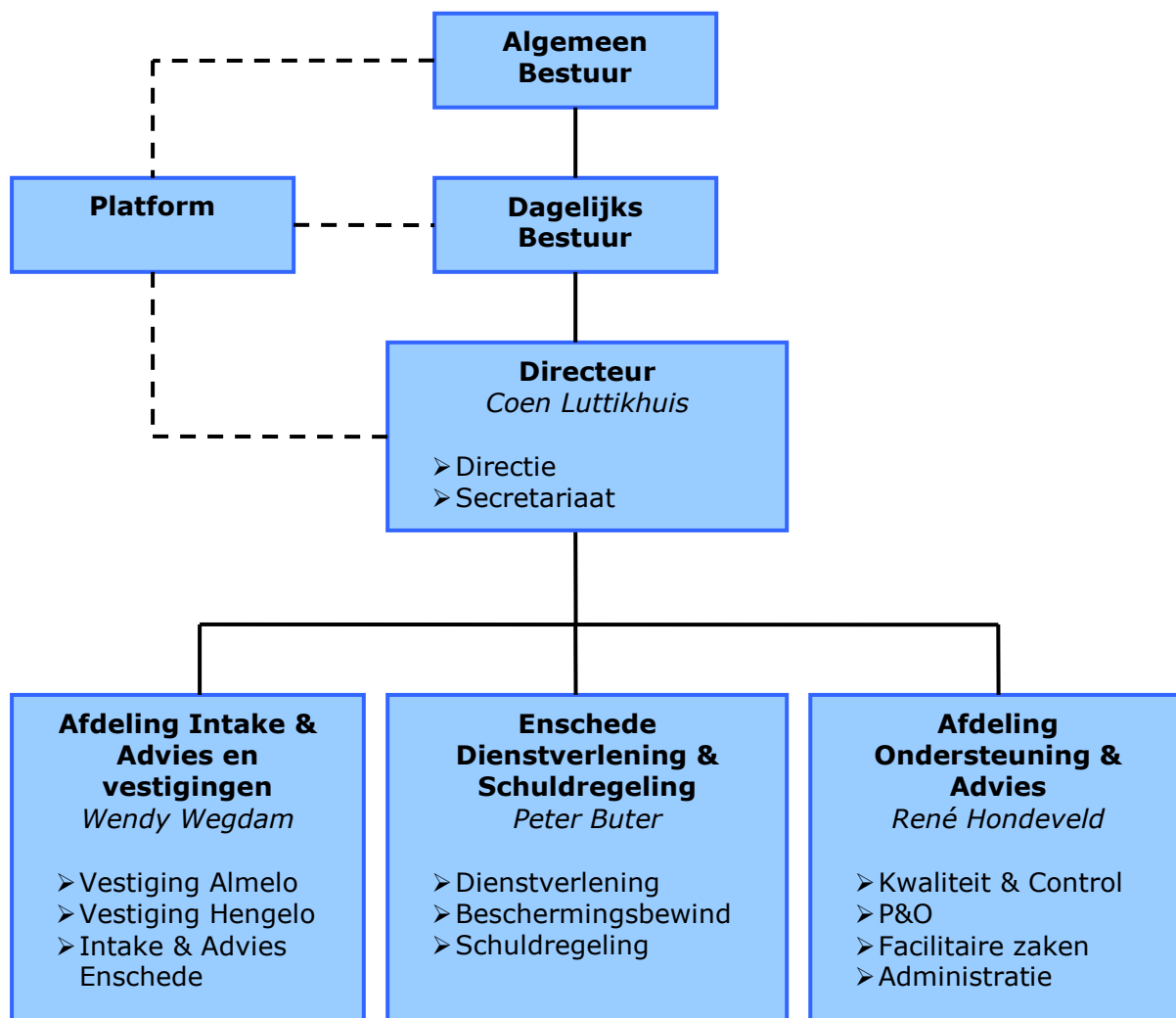
Het Platform is een ambtelijke adviescommissie van zowel het bestuur als de directie van de bank. Het Platform kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen aan het bestuur en de directie inzake het beleid en de bedrijfsvoering van de bank.

Alle aangesloten gemeenten kunnen een vertegenwoordiger afvaardigen in het Platform.

De voorzitter van het Platform wordt door het Algemeen Bestuur benoemd en neemt als adviseur deel aan de vergaderingen van zowel het Algemeen als Dagelijks Bestuur.

De heer J.H. Scholtens, sectorhoofd Sociale en Economische Zaken bij de gemeente Almelo, is benoemd tot voorzitter van het Platform.

1.1.2. Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland

Bestuurs- en organisatiestructuur Stadsbank Oost Nederland per 31-12-2014

1.1.3. Het werkgebied van de bank

Het werkgebied van de bank bestaat uit de 22 bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten. In dit werkgebied wonen 901.361 inwoners verdeeld over 383.607 huishoudens (bron CBS, 2014).

Het werkgebied is op geografische gronden en gemeentelijke samenwerkingsverbanden verdeeld en is de Stadsbank aanwezig op de gemeentehuizen en werkpleinen in diverse gemeenten binnen het werkgebied met als hoofdvestiging in Enschede.

De tweeëntwintig gemeenten van de Stadsbank Oost Nederland

Werkgebied Almelo: Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden.

Werkgebied Enschede: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Enschede, Haaksbergen, Lochem, Losser, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk.

Werkgebied Hengelo: Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal.

1.2. Bericht van het Dagelijks Bestuur

1.2.1. Doelstelling

De doelstelling van de Stadsbank is vanuit het opgestelde 'Strategisch toekomstperspectief' als volgt weer te geven:

De Stadsbank Oost Nederland is een Gemeenschappelijke Regeling. Wij zijn "van en voor" gemeenten. Onze missie is om financiële weerbaarheid en eigen kracht van huishoudens te versterken. Dat doen we door te blijven bouwen aan een betrouwbare, transparante en kwalitatief hoogwaardige uitvoeringsorganisatie, die samen met klanten duurzame resultaten boekt en zich daarover altijd maatschappelijk verantwoordt.

Vanuit deze missie en visie heeft de Stadsbank als doelstelling om haar schulddienstverlening maatwerkgericht en zo dicht mogelijk bij de klant te verrichten. Daarbij moet naar een duurzame oplossing voor de klant worden gezocht. De organisatie is gespecialiseerd in de 'bancaire' taken en krijgt steeds sterker een basisprofiel als 2e-lijnsvoorziening voor schulddienstverlening voor de aangesloten gemeenten.

De Stadsbank bouwt aan een nieuw en innovatief dienstverleningsmodel dat antwoord geeft op nieuwe vragen en verwachtingen van klanten en is verweven met de nieuwe oplossingen die gemeenten kiezen binnen het gemeentelijke sociale domein. In dit kader is in 2014 de pilot 'nieuwe werkprocessen' uitgevoerd. De nieuwe werkprocessen zijn gericht op klantvriendelijkheid, snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk. Dit alles zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant. Zowel de klanten, gemeenten en medewerkers van de Stadsbank zijn enthousiast over de bereikte resultaten in de pilot.

In 2015 staat de opgave centraal om alles wat in de pilot is ontwikkeld te verbreden naar de hele organisatie. De stadsbank wordt getransformeerd van een organisatie met verschillende functionele afdelingen naar een organisatie die integraal rondom de klant is georganiseerd. Er komen integrale klantteams met verschillende disciplines. Meerdere klantteams vormen samen een afdeling, die regionaal is georiënteerd. De afdelingen worden ondersteund door een nieuwe administratieve backoffice en een nieuwe beleidsadvies eenheid. Dit alles leidt niet alleen tot veranderingen van de Stadsbank als organisatie, maar ook op het niveau van de verschillende functies bij de Stadsbank.

In de dienstverlening richting gemeenten staan "maatwerk" en "innovatie" centraal. Belangrijk daarbij is dat een open en transparante dialoog met de opdrachtgevers bestaat en dat de bank zich door gemeenten op open wijze laat aanspreken op de kwaliteit van de dienstverlening. Daarbij past een vereenvoudigd en transparant bekostigingsmodel, dat bij de deelnemende gemeenten niet leidt tot kostenverhogingen.

De bank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. Daarnaast is de bank aangesloten bij Sociale Banken Nederland (SBN), een samenwerkingsverband van kredietbanken en de Branchevereniging Professionele Bewindvoerders en inkomensbeheerders (BPBI) die de belangen behartigt van professionele bewindvoerders en inkomensbeheerders. Tot slot is de Bank aangesloten bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel.

1.2.2. Beleidsvisie

De Stadsbank ondersteunt de aangesloten gemeenten bij het gemeentelijk beleid ter bevordering van de maatschappelijke participatie van hun burgers, met name gericht op de 'bancaire taken' voor schuldhulpverlening. Hierbij wordt geanticipeerd op de ontwikkelingen in het Sociaal Domein. Er wordt maatwerk geleverd, zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant. In dit kader heeft in 2014 de pilot 'nieuwe werkprocessen' plaatsgevonden, vooruitlopend op de invoering van het nieuwe dienstverleningsmodel.

De Stadsbank bevordert financiële zelfredzaamheid en weerbaarheid door middel van het aanbieden van:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschuldiging.
- Het geven van advies over het creëren van financiële stabiliteit, het oplossen van schulden en het adviseren over het wegnemen van deficiënties die hebben geleid tot de financieel problematische situatie.
- Kredietmogelijkheden aan personen die voldoen aan de "Fido-criteria". De bank hanteert hierbij maatschappelijk verantwoorde rentepercentages.
- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning van het herstel van de financiële zelfredzaamheid, zodat (verdere) verschuldiging kan worden voorkomen.
- Meerderjarigenbewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Bemiddeling tussen schuldenaar en schuldeisers om tot een minnelijke schuldregeling te komen en ter voorkoming van maatschappelijke uitval.
- Beheer minnelijke regelingen ter borging van een minnelijke regeling en ter ondersteuning van een eventuele re-integratie op de arbeidsmarkt.
- De afgifte van de verklaring en het ondersteunen bij het opstellen van het verzoekschrift conform de Faillissementswet inzake de toelating tot de wettelijke schuldsanering.

Bovendien zet de bank haar expertise en capaciteiten in om maatwerkdiensten te leveren aan de aangesloten gemeenten.

1.3. Programmaplan 2016

1.3.1. Programma Algemeen Bestuur

Hoofdkenmerken

Het programma Algemeen Bestuur omvat de bestuursproducten: bestuursorganen en bestuursondersteuning. Tevens behoren tot het programma Algemeen Bestuur de niet product-/ dienstverlenings specifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Afdeling Ondersteuning & Advies

Vanuit de afdeling Ondersteuning & Advies vindt de algemene interne ondersteuning aan de diverse organisatieonderdelen en het management plaats. Bij de algemene interne ondersteuning gaat het onder meer om de personeelszorg, communicatie, juridische zaken, de centrale klantadministratie, de organisatie-eigen financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

- **Bestaand beleid:**

Bestuursorganen

- Sturing geven aan en reageren op de bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een maatschappelijk en bestuurlijk verantwoorde positionering van de Stadsbank.
- Sturing geven aan en reageren op organisatieontwikkelingen die gericht zijn op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering bij de bank, alsmede op het leidinggeven aan de ambtelijke organisatie.
- Het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en de verzorgde dienstverlening.

Bestuursondersteuning

- De voorbereiding van beleidsontwikkeling voor het Bestuur.
- De voorbereiding van de verantwoording door het Bestuur.

Algemene interne ondersteuning

- Het in stand houden van de fysieke infrastructuur.
- Het in stand houden van de automatisering en telecommunicatie infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Platform Stadsbank Oost Nederland (het Platform)

Het Platform is een adviesorgaan voor zowel het Bestuur als de directie van de Stadsbank. Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten kunnen deelnemen in het Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als uit eigener beweging het Bestuur en de directie over beleidsontwikkeling. Het Platform wordt met raad en daad terzijde gestaan door de directie en ambtelijk ondersteund.

Communicatie

Voor de deelnemende gemeenten is het van belang tijdig te weten hoe de ontwikkeling van de dienstverlening voor haar burgers door de bank is.

Eenzijds heeft dit te maken met de mogelijkheden die de deelnemende gemeenten zien om naar aanleiding van de door de bank verleende diensten, het eigen gemeentelijk beleid vorm te geven en voorstellen te doen met betrekking tot het productenpakket van de Stadsbank.

Anderzijds heeft dit te maken met de financiële verplichtingen voor de deelnemende gemeenten.

Om de deelnemende gemeenten tijdig te informeren wordt het Algemeen Bestuur in de voorjaarsnota en de najaarsnota geïnformeerd over de financiële en niet financiële ontwikkelingen. De voorjaarsnota heeft betrekking op de periode januari tot en met april, terwijl de najaarsnota betrekking heeft op de periode tot en met augustus.

Indien wenselijk wordt tevens een voorstel tot wijziging van de begroting in deze periodieke rapportages opgenomen.

Wat mag het kosten?

De budgettaire lasten worden bepaald door de kosten van het in standhouden van een gemeenschappelijke kredietbank. Tot deze zogenaamde bestaanslasten worden gerekend:

- Huisvestingslasten
  - Kapitaalslasten huisvesting, inventaris en machines
  - Gas, water elektra, belastingen
  - Schoonmaak en alarmvoorzieningen
  - Onderhoud
- Personele lasten directie en staf
- Overige bestaanskosten, waaronder:
  - Accountantskosten
  - Belastingen en verzekeringen
  - Dotaties voorzieningen

Programma 1: Budgettaire lasten Algemeen Bestuur			
	2014	2015	2016
(Bedragen in €)	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	1.775.300	1.710.300	1.754.200
<i>Baten</i>	1.775.300	1.710.300	1.754.200
Saldo	-	-	-

In de begroting wordt uitgegaan van budgettair neutrale situatie op dit programma. Dit wil zeggen dat de totale bestaanskosten worden verminderd met de opbrengst uit deposito en dan vervolgens zal het restant in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten.

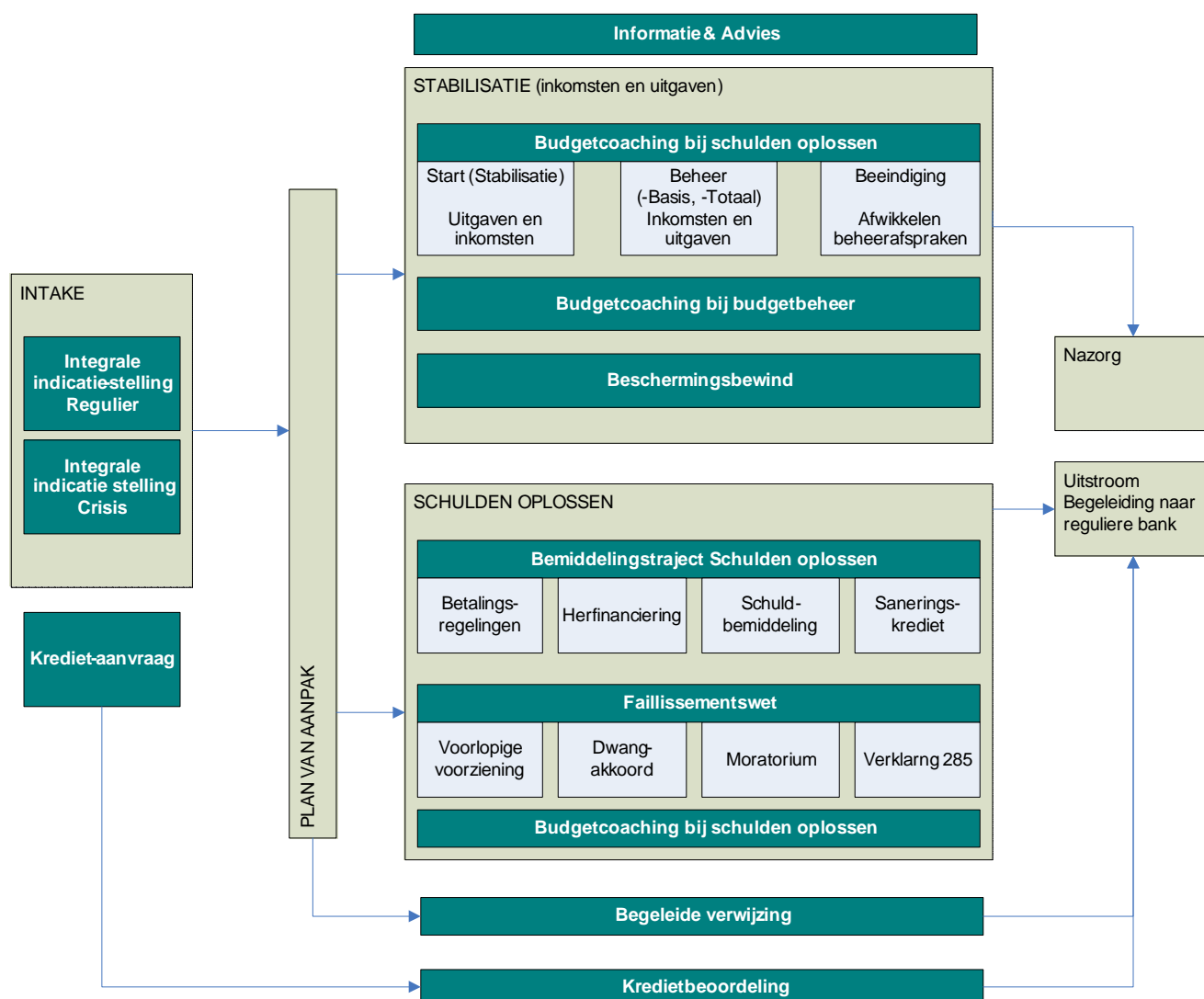
1.3.2. Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Algemeen

Hoofdkenmerken:

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen heeft betrekking op alle dienstverlening van de Stadsbank, ter ondersteuning van het beleid van de aangesloten gemeenten.

De dienstverlening en voorzieningen van de bank kunnen als volgt worden onderscheiden:

Het dienstenaanbod van de bank wordt vanuit de vestiging in Enschede, op werkpleinen en op diverse gemeentelijke locaties verzorgd. Het dienstenaanbod bestaat uit:

- Preventie
- Informatie & Advies
- Indicatiestelling
- Kredietverlening
- Stabilisatie en Herstel Financiële huishouding, waaronder coaching budgetteringsvaardigheden en meerderjarigen beschermingsbewind
- Minnelijk schuldregelen
- Nazorg
- Overige dienstverlening

Vanuit de vestiging Enschede worden de werkzaamheden in het kader van het meerderjarigen beschermingsbewind uitgevoerd. Hier is ook de Centrale Afdeling Schuldregeling gehuisvest. Deze afdeling houdt zich bezig met minnelijk schulden oplossen en eventuele toeleiding naar de Wsnp. Tevens is de Centrale Klantenadministratie in Enschede gehuisvest.

Met verschillende gemeenten zijn specifieke afspraken gemaakt over bediening op werkpleinen of op locatie.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

Bestaand beleid:

De bank wil bijdragen aan:

- het voorkomen dat inwoners van de aangesloten gemeenten in financiële problemen komen of de weg naar financiële hulpverlening niet weten te vinden;
- het aanbieden van kredietmogelijkheden voor inwoners van de aangesloten gemeenten die niet bij de commerciële reguliere handelsbanken een lening kunnen krijgen, eventueel om zo hun kredietwaardigheid te kunnen herstellen;
- een stabiele financiële huishouding door het bevorderen dat cliënten hun inkomsten en uitgaven zodanig in balans krijgen en houden dat het ontstaan van betalingsachterstanden wordt voorkomen en dat bestaande betalingsachterstanden (kunnen) worden ingelopen;
- het realiseren van een minnelijke, onderhandse regeling van schulden tussen cliënten in een (problematische) schuldsituatie en hun schuldeisers;
- het realiseren van een oplossing voor cliënten met een problematische schuldsituatie waarbij de schuldeisers niet akkoord gaan met een minnelijke regeling van de schulden.

Door continu te werken aan de kwaliteit van de dienstverlening en het professionaliseren van de bedrijfsvoering wil de bank de dienstverlening, ondanks de invloeden van de economische recessie, op peil houden en waar mogelijk verbeteren. Het beleid van de bank richt zich op het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van de klant, zowel waar het gaat om budgetbeheer als om indicatiestellingen en schulden oplossen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Preventie

De bank brengt door gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen en bij vrijwilligersorganisaties de risico's en de gevolgen van verschuldiging onder de aandacht.

Informatie & Advies

Op basis van de specifieke klantsituatie wordt een advies gegeven over de inrichting en het beheer van de financiële huishouding. Daarbij kan het zowel gaan om de budgettering van het huishoudgeld als om hoe om te gaan met kleine achterstanden en schulden indien de klant (nog) geen gebruik wenst of hoeft te maken van andere diensten van de bank.

Indicatiestelling

Voorafgaand aan de feitelijke dienstverlening wordt door de bank een op de klant afgestemd Adviesrapport opgesteld, waarin is opgenomen met welke instrumenten het best een antwoord kan worden gegeven op de door de klant gestelde hulpvraag.

Kredietverlening

De kredietverlening van de Stadsbank Oost Nederland is ten opzichte van commerciële banken aan de onderkant van de markt gepositioneerd. Als gemeentelijke kredietbank streven we niet naar een zo groot mogelijke kredietportefeuille, maar richten ons uit maatschappelijk oogpunt op een specifieke doelgroep. Uitgangspunt voor de tarieven is om deze onder de tarieven van de commerciële banken te positioneren (maximaal 2 %).

Stabilisatie & herstel financiële huishouding

De meeste financiële problemen van klanten zijn het gevolg van een structurele onbalans tussen inkomsten en uitgaven. De zogenaamde primaire lasten, met name huur/hypotheek en energielasten worden veelal als sluitpost van het huishoudboekje gebruikt, met alle negatieve gevolgen van dien, zoals dreigende huisuitzetting, afsluiting van energie e.d.

Door inzet van budgetbeheer is de betaling van de primaire lasten en overige financiële verplichtingen van de klant gewaarborgd. In het geval van betalingsachterstanden kan in overleg met de klant een betalingsregeling worden getroffen. Daartoe wordt een budgetplan opgesteld, waarin balans wordt aangebracht tussen de inkomsten en uitgaven en daardoor weer financieel evenwicht ontstaat.

De klant wordt ondersteund bij de uitvoering van het budgetplan. Zo nodig wordt de klant gewezen op flankerende voorzieningen.

In 2013 is gestart intensivering van het begeleidingstraject door middel van budgetcoaching en budgethulp (Ladder van Zelfredzaamheid). Intensivering van de begeleiding heeft als doel de financiële zelfredzaamheid van de klant te bevorderen. Door middel van het bieden van maatwerk wordt gezocht naar een duurzame oplossing voor de klant.

Klanten die aantoonbaar (deskundigenrapport) niet in staat zijn hun financiële huishouding zelfstandig en verantwoord te voeren kunnen in aanmerking komen voor beschermingsbewind, indien mogelijke voorliggende voorzieningen niet passend zijn. In voorkomende gevallen dient de Stadsbank hiertoe namens de klant een verzoek in bij de rechtbank.

Minnelijk schulden regelen

Door de bank wordt bemiddeld tussen de schuldenaar en diens schuldeisers om tot een regeling van de schulden te komen.

Daarbij onderzoekt de bank of door middel van betalingsregelingen over een periode van maximaal vijf jaar of een herfinanciering van de schulden de volledige schuldsituatie kan worden opgelost.

Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken of een saneringskrediet verantwoord is, dan wel dat een schuldbemiddeling tot een oplossing kan leiden. Een saneringskrediet en een schuldbemiddeling hebben een looptijd van drie jaar. Bij onwillige schuldeisers kan de cliënt een beroep doen op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. De Stadsbank ondersteunt de klant hierbij en geeft in voorkomende situaties een verklaring af aan de rechtbank voor toelating tot de WSNP.

Nazorg

Het doel van de nazorg is om de recidive te voorkomen. Binnen een jaar na de beëindiging van de aangeboden dienstverlening tracht de bank inzicht te krijgen in de financiële situatie van de klant na het succesvol uitstromen naar het zelfstandig beheren van de financiën. Indien er sprake is van disbalans in de inkomsten en uitgaven, wijst de bank de klant op de mogelijkheden om de financiële situatie in evenwicht te brengen.

Overige dienstverlening

Onderstaande additionele dienstverlening wordt momenteel aangeboden en is op basis van bekende afspraken met een aantal gemeenten doorgetrokken naar de begroting 2016.

Kasbetalingen sociale diensten

De Stadsbank verzorgt op dit moment nog de kasbetalingen voor de gemeentelijke sociale dienst van Enschede maar is in overleg om de kasbetalingen elders te beleggen in verband met het opheffen van de kasfunctie.

Dienstverlening op locatie

De Stadsbank verzorgt voor een aantal gemeenten een inloopspreekuur op locatie. Dit inloopspreekuur vindt plaats bij de gemeente zelf of op een werkplein.

Samenwerking externe instanties

De Stadsbank voert intensief gesprekken met een aantal grote instanties waarvoor de bank regelmatig betalingen van de klanten verricht. Het doel van deze samenwerking is het verbeteren van de administratieve processen om zodoende de kosten te reduceren.

Product	Soort dienst	2014	2015	2016
		Realisatie	Primaire begroting	Primitieve begroting
Indicatiestelling				
- Reguliere indicatiestelling	Stand.	3.026	2.972	3.026
- Crisis-interventie	Stand.	158	161	158
<i>Extra intake faciliteiten:</i>				
- Huisbezoek	Add.	2	2	2
- Multidisciplinair overleg	Add.	28	26	28
Kredietverlening				
- Kredietbeoordeling	Stand.	2.003	1.979	2.003
- Verstrekte Sociale leningen	Stand.	789	799	789
- Verstrekte Herfinancieringen	Stand.	17	18	17
- Verstrekte Saneringskredieten	Stand.	109	108	109
Stabilisatie en Herstel				
Financiële Huishouding				
- Aanvragen budgetbeheer		2.650	2.583	2.650
- Opstart budgetbeheer	Stand.	1.801	1.822	1.801
- Beëindiging budgetbeheer	Stand.	1.409	1.319	1.409
- Actieve BBR per 31/12*		6.198	6.152	6.198
- waarvan zelfbetalers:	Stand.	1.649	1.650	1.649
- Budgetbegeleiding*				
- Budgetcoaching	Stand.	277	296	160
- Budgethulp	Stand.	507	512	372
<i>Beschermingsbewind:</i>				
- Meerderjarigenbewind lopend*	Stand.	864	696	864
- Meerderjarigenbewind nieuw	Stand.	328	324	325
Minnelijk schuldregelen				
- Bemiddeling schuldregeling	Stand.	1.478	1.550	1.478
- Beh. Standaard bet.regeling*	Stand.	14	13	14
- Beh. Standaard schuldbemiddel.*	Stand.	670	644	670
- Voorlopige voorziening art. 284	Stand.	6	2	6
- Verklaring & verzoekschrift art. 284	Stand.	1.009	944	1.009
- Dwangackoord art. 287 a	Stand.	-	-	-
- Moratorium art. 287 b	Stand.	33	20	33
Nazorg				
- Nazorg	Stand.	307	300	307
* 'Begroot' - gemiddeld over het jaar; 'Realisatie' - actueel per 31-12.				

Wat mag het kosten?

(Bedragen in €)

Programma 2:			
Budgettaire lasten: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen			
	2014	2015	2016
(Bedragen in €)	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	9.441.300	9.994.000	10.094.300
<i>Baten</i>	8.173.000	9.990.800	10.084.500
Saldo	-1.268.300	-3.200	-9.800

1.4. Verplichte paragrafen

1.4.1. Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is bepaald dat organisaties hun weerstandsvermogen, het vermogen om risico's financieel op te vangen, in kaart moeten brengen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's die de bank loopt en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het gaat hier over niet kwantificeerbare risico's. Voor wel kwantificeerbare risico's is de bank verplicht om voorzieningen te vormen.

De bank is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een eventueel nadelig saldo van de bank. Theoretisch kan gesteld worden dat de bank zonder eigen reserves kan functioneren. Praktisch en theoretisch zouden de nadelen daarvan de (vermeende) voordelen verre overtreffen. Het Algemeen Bestuur heeft dan ook vastgesteld dat het wenselijk is dat de bank over eigen reserves moet beschikken.

De overweging voor het instellen van een Algemene reserve was "het afdekken van het financiële risico van personele inkrimping". Door de invoering van de wet Fido in 2001 werd de Stadsbank geconfronteerd met rijksbeleid dat direct (enige) invloed had op de personele bezetting (minder kredieten verstrekken). Het bestuur werd zich toen bewust van het feit dat wijziging van landelijke regelgeving op dit terrein zou kunnen leiden tot personele mutaties (inkrimping). Daarvoor achtte het bestuur het raadzaam om een Algemene reserve te hanteren opdat de GR niet direct bij dergelijke vraagstukken aan de deuren van de gemeenten hoeft te kloppen indien geld nodig is voor afvloeiingskosten.

Thans is het weerstandsvermogen ook benodigd om te voorkomen dat bij een andere uitkomst van kosten en/of opbrengsten in enig jaar, als gevolg van niet te voorziene ontwikkelingen, de aangesloten gemeenten aan een eventueel tekort moeten bijdragen.

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt om niet begrote kosten te dekken. Het gaat om die middelen waarmee tegenvallers bekostigd kunnen worden. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Met incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van de activiteitsniveau's. Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de activiteiten.

De weerstandscapaciteit wordt normaliter voor een groot deel bepaald door de omvang van het aanwezige buffervermogen. De begroting is namelijk (veelal) zodanig opgesteld dat er sprake is van een sluitende begroting. Ten aanzien van stille reserves zou moeten worden bezien in hoeverre er sprake is van een overwaarde op de activa (actuele waarde > boekwaarde). Vervolgens moet worden nagegaan in hoeverre deze op korte termijn aangewend kunnen worden om tegenvallers op te vangen. De bereidheid tot het (extra) verhogen van de tarieven voor de dienstverlening van de bank zal uiteindelijk een politieke keuze zijn. Deze onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn niet exact te becijferen. Bij de bepaling is het gebruikelijk om voorzichtigheid in acht te nemen.

Het eigen vermogen bestaat uit vrij aanwendbare reserves en bestemmingsreserves. De algemene reserve kan als vrij aanwendbare reserve worden aangemerkt en wordt tot de weerstandscapaciteit gerekend. Ten aanzien van bestemmingsreserves bestaan verschillende gedachten. Vanwege de argumentatie dat het bestuur de bestemming van deze reserves nog kan veranderen worden bestemmingsreserves in dit geval meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit

Voor de bank wordt dus de weerstandscapaciteit berekend uit:

Weerstandscapaciteit Stadsbank Oost Nederland per 31 december 2016	
Algemene reserve	€ 813.000
Bestemmingsreserves	€ 839.300
Totaal	€ 1.652.300

Beleid

De Stadsbank heeft de afgelopen jaren flinke reducties doorgevoerd. Om de gewenste hoogte van de Algemene reserve als voornaamste onderdeel van de weerstandscapaciteit te kunnen bepalen heeft de Stadsbank in 2011 KPMG Accountants gevraagd om advies uit te brengen over de aspecten die van belang zijn bij de bepaling van de minimale omvang van het noodzakelijke weerstandsvermogen van de Stadsbank.

De Algemene reserve in de vorm van beschikbaar weerstandsvermogen dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen en is dus het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit.

Het advies van KPMG is in de DB vergadering van oktober 2011 besproken. Hierop is door het Dagelijks Bestuur besloten om het Algemeen Bestuur voor te stellen de ondergrens van het weerstandsvermogen te bepalen op 15% van de personele uitgaven; dit naar analogie van de bovengrens die eveneens is gekoppeld aan de personele uitgaven (tot een maximum van 45%).

Op basis van de begrote Algemene reserve per 31-12-2015 zal het aanwezige weerstandsvermogen 15,7% bedragen en dus op het minimaal gewenste percentage liggen. De komende periode wordt een nieuw dienstverleningsmodel gebouwd. Zodra dit model is uitgewerkt, wordt opnieuw de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen bepaald.

Het weerstandsvermogen geldt voor risico's waarvoor geen specifieke maatregelen kunnen worden getroffen, zoals:

- dalende opbrengsten door wegvallende dienstverlening;
- WW-verplichtingen als gevolg van een dalende omzet;
- wijzigingen in Rijksregelgeving.

Periodiek wordt aan de hand van een inventarisatie van de risico's bepaald of het weerstandsvermogen voldoende wordt geacht om deze risico's te kunnen afdekken. De bank staat aan de vooravond van een nieuw in te richten dienstverleningsmodel dat in 2015 verder geïmplementeerd gaat worden en aan het eind van het jaar operationeel moet zijn. Zodra dit model duidelijk is kan een nieuw risicoprofiel bij de organisatie worden opgesteld en kan vervolgens gekeken worden welk weerstandsvermogen voldoende wordt geacht om de risico's af te kunnen dekken.

De risico's zijn opgenomen in de risicoparagraaf. De risicoparagraaf wordt zowel bij het jaarverslag als de primitieve begroting opgenomen en is een verplicht onderdeel.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves heeft het Algemeen Bestuur het volgende besloten:

	Norm	Dotatie	Beoogde reserve	Opmerking
- Inventaris		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- ICT		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- Vakantiegeld	Feitelijke verplichtingen	Afhankelijk van formatie	Afhankelijk van verplichtingen	Beoogd bedrag is stand van zaken
- Personeelsbudget	1,25% geraamde personeels-lasten	Pm (restant jaarlijks budget)	€ 65.000	
- Borgfonds sanerings-Kredieten	10% uitstaand saldo sanerings-kredieten	Voorlopig geen jaarlijkse dotatie	Voorlopig geen maximum	Op termijn besluitvorming over jaarlijkse dotatie
- Frictiekosten Organisatie		€ 650.000 eenmalig in 2011 en jaarrekeningsaldo in 2013	Vrijval in komende jaren	Conform besluit van het AB in november 2011

Vorzieningen

De bank heeft een aantal voorzieningen opgenomen. Voorzieningen worden opgenomen als er sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico. Daarnaast kunnen tot voorzieningen ook gerekend worden de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De stand van de voorzieningen bedraagt per 31-12-2016 € 424.000.

1.4.2. Risico's

In deze risicoparagraaf worden alle voorzienbare risico's vermeld, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot balanstotaal of financiële positie. In veel gevallen is het moeilijk om de te verwachten risico's te becijferen of aan te geven hoeveel procent kans de bank loopt dat een bepaalde tegenvaller zal optreden. De onderwerpen met financiële onzekerheden zijn gerangschikt in risicocategorieën, te weten: financiële risico's, risico's op eigendommen en overige risico's.

Financiële risico's

A1 Volumebeleid gemeenten

De bank is voor haar inkomsten afhankelijk van de omvang van de verleende dienstverlening. Indien gemeenten besluiten tot een ingrijpende beperking van het gebruik van onze diensten, heeft dit direct consequenties voor de inkomsten van de bank, terwijl de bank niet onmiddellijk haar bedrijfsvoering op een ingrijpende daling van de omzet kan aanpassen.

A2 Kredietomzet

Een substantiële daling van de kredietomzet (> 20%) heeft een negatief gevolg voor de resultaten en brengt op termijn een herschikking van de formatie met zich mee.

A3 Overige financiële risico's

Het aan de belastingdienst teruggestorte bedrag in het kader van de Wet Vermindering Afdracht (WVA) met betrekking tot eerder gevolgde opleidingen, is in 2014 voldaan. Dit in afwachting van het beroep dat hiertegen is aangetekend. Het financiële risico is daarmee afgedekt.

Risico's op eigendommen

B1 Aansprakelijkheid schadegevallen

Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen kan het zijn dat deze niet vallen onder de algemene WA-verzekering van de bank. Voor deze schadevergoedingen is dan geen dekking aanwezig. Dit geldt ook voor eventuele proceskosten.

Overige risico's

C1 Overheidsmaatregelen

Overheidsmaatregelen ten aanzien van het mogen uitoefenen van bepaalde activiteiten die door de bank worden uitgevoerd, kunnen de resultaten zowel positief als negatief beïnvloeden.

C2 Software

Voor het gebruikte softwarepakket Allegro is een escrow-overeenkomst afgesloten bij het Getronics Business Continuity ("GBC") te Lelystad, waar de broncodes zijn ondergebracht. Een faillissement van de leverancier houdt dus in dat naar vervanging moet worden gezocht.

C3 Beroepsaansprakelijkheid

Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen voortvloeiende uit de beroepsuitoefening, kan het zijn dat deze niet vallen onder de huidige beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Voor deze schadevergoedingen en eventuele proceskosten is dan geen dekking.

C4 WIA

De kosten van een WIA-uitkering kunnen verhaald worden op de veroorzaker van de arbeidsongeschiktheid. De bank heeft hier geen speciale verzekering voor afgesloten.

1.4.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen die in eigendom van de bank zijn.

Het Onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd. De kosten kunnen worden gedekt uit de Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties.

Ook zijn voor de komende jaren een aantal vervangingsinvesteringen in beeld gebracht. Deze zullen jaarlijks worden opgenomen in de Meerjarenbegroting.

Bij de geplande onderhoudswerkzaamheden en investeringen is en wordt geanticipeerd op de ontwikkelingen met betrekking tot het afstoten van de gebouwen in Almelo en Hengelo en de verbouwingen bij de vestiging in Enschede.

1.4.4. Financiering

Voor de uitvoering van de programma's zijn financiële middelen nodig. Hierin wordt o.a. via de treasuryfunctie en de declaraties voor verleende diensten voorzien.

Het Treasurystatuut van de bank is in 2013 door het Algemeen Bestuur geactualiseerd en geeft de beleidsmatige infrastructuur weer voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Het doel is om de kwaliteit van de uitvoering te verhogen.

De uitvoering treasury

In het door de bank vastgestelde Treasurystatuut is aangegeven dat een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen wordt onderkend. Voor het begrotingsjaar 2016 gaan we uit van een totaal van € 112 miljoen aan binnenkomende gelden. Aan girale/kasbetalingen zal er tevens omstreeks € 112 miljoen uitgaan.

Ontwikkeling leningen

Het openstaande saldo op de persoonlijke rekeningen is bij het samenstellen van de begroting ongeveer € 4,2 miljoen. Ter dekking van de risico's beschikt de bank over een voorziening risicofonds van circa € 231.800 en een reserve borgfonds voor saneringskredieten van circa € 109.400.

Bij het samenstellen van de begroting zijn er 4 langlopende leningen met betrekking tot de huisvesting met een uitstaand saldo van circa € 1,9 miljoen.

Ontwikkeling kort lopende verplichtingen

Door de bank wordt circa € 12,2 miljoen aan banktegoeden van klanten beheerd waarvan € 8,2 miljoen gereserveerd voor activiteiten op de korte termijn. Naast deze gelden is voor bancaire activiteiten een bedrag van ongeveer € 1,4 miljoen aan inleggelden van de deelnemende gemeenten beschikbaar.

De beschikbare liquide middelen bedragen ongeveer € 4,2 miljoen en daarnaast beschikt de bank over een deposito van € 8 miljoen. Van de liquide middelen valt een bedrag van circa € 0,2 miljoen onder bankmiddelen. De overige liquide middelen zijn derden gelden en vallen niet onder het verplichte schatkistbankieren.

Er bestaat op dit moment geen noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen.

Ontwikkeling kas

De kasgeldstroom is nog steeds in enige mate aanwezig. Het transport van kasgeld is uitbesteed en de bank loopt geen risico. Het bij de bank aanwezige geld is verzekerd. De verzekeringsmaatschappij heeft voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de bewaarplaatsen, de hoeveelheid aanwezig geld in de kluisen en de voorraden aan de balies. Er wordt op toegezien dat er geen ongedekte risico's ontstaan.

Als limiet en richtlijn voor het kasgeld geldt een geprognosticeerde kasopname binnen 1 week tot de maximaal door de verzekering gedekte waarde. Periodiek worden de kassen gecontroleerd.

Verwachte ontwikkelingen

De omvang van de geldstromen is belangrijk genoeg om de treasuryfunctie bij de bank meer inhoud te geven. De in gang gezette registratie en verantwoording van de geldstroom zal een vast onderdeel gaan vormen van de bestuurlijke rapportages.

De inspanningen zijn er op gericht om het beheer van de middelen zo gunstig mogelijk, binnen de kaders van het Treasurystatuut, te organiseren.

Toezicht Provincie

De provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor onder meer de begroting, begrotingswijzigingen, de periodieke bestuursrapportages en de jaarrekening. Daarnaast verstrekken we aan het eind van elk kwartaal informatie ten behoeve van de kasgeldlimiet, die betrekking heeft op de netto vlottende schulden. Met betrekking tot de langlopende schulden wordt aan het eind van het jaar inzicht verstrekt.

Kasgeldlimiet

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,2% van de lastenkant van de begroting mag zijn. Het begrotingstotaal voor 2016 komt uit op € 10.084.500. De kasgeldlimiet voor 2016 zal derhalve op circa € 827.000 uitkomen.

Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet van € 827.000. Wij verwachten dat hierin in het begrotingsjaar 2016 geen verandering komt.

Renterisiconorm

De Wet Fido stelt voor gemeenten ook de renterisiconorm vast. Elk jaar mag maximaal 20% van de omvang van de vaste schuld geherfinancierd worden. Doelstelling van de

reterisiconorm is dat gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Door de ontwikkelingen in de budgetbeheerrekeningen zijn de mogelijkheden om de leningen met eigen middelen te financieren de laatste jaren sterk toegenomen. De behoefte aan vreemd vermogen door het aangaan van langlopende geldleningen neemt daardoor af. Er zijn met betrekking tot de langlopende schulden geen problemen te verwachten in het kader van de wet Fido.

1.4.5. Verbonden partijen

De Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

1.4.6. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf zal aandacht besteed worden aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van bedrijfsvoering.

a. Kostenbewustzijn

Door innovatie, optimalisering van werkprocessen en effectieve inkoop slaagt de bank erin kosten te besparen.

b. Investeringsbeleid

In 2014 hebben geen uitgaven voor groot onderhoud plaatsgevonden aan en in de locaties, mede als gevolg van het afstoten van de gebouwen in Hengelo en Almelo. Wel vinden de komende periode investeringen plaats in de locatie Enschede. Door middel van investeringen in ICT hardware en het optimaliseren van het Document Management Systeem (DMS) zijn efficiency en kwaliteitsslagen gemaakt. Papieren dossiers zijn vervangen en/of omgezet in gedigitaliseerde documenten.

c. Organisatiestructuur

De Stadsbank wordt getransformeerd van een organisatie met verschillende functionele afdelingen naar een organisatie die integraal rondom de klant is georganiseerd. Er komen integrale klantteams met verschillende disciplines. Meerdere klantteams vormen samen een afdeling, die regionaal is georiënteerd. De afdelingen worden ondersteund door een nieuwe administratieve backoffice en een nieuwe beleidsadvies eenheid.

d. Administratieve organisatie en interne controle

Het kwalitatief invullen van de AO en IC zal een continu punt van aandacht zijn. Er wordt in samenwerking met de accountant een aanvullende kwaliteitsslag gepland, gekoppeld aan de invoering van het nieuwe dienstverleningsmodel en de verscherpte verantwoordingseisen.

e. Informatisering en Automatisering

De nieuwe portal "Mijn Stadsbank" is operationeel geworden, waarbij de dienstverlening naar de klanten is verbeterd. Een en ander heeft ertoe geleid, dat klanten in de toekomst veel meer zelf online kunnen regelen. Ook is gewerkt aan de vernieuwing en verbetering van de website, die in 2015 online is gegaan.

De verdere verbetering van de telefoonapplicatie en het optimaliseren van de nieuwe applicatie, waarmee de correspondentie met de schuldeisers vrijwel volledig digitaal plaatsvindt, vinden in de loop van 2015 plaats.

f. (Management)informatie voorziening

Het management ontvangt periodieke informatievoorziening op hoofdlijnen en er zijn 'dashboards' ontwikkeld voor de verschillende primaire processen. De managementinformatie wordt in 2015 verder doorontwikkeld en zal moeten aansluiten bij de stuurindicatoren van het nieuwe dienstverleningsmodel.

g. Marktkansen en -bedreigingen

Gemeenten staan voor belangrijke opgaven bij de transformaties in het sociale domein, waarbij ook de eigen kracht van de burger wordt aangesproken. Binnen dit kader past de in 2014 uitgevoerde pilot 'nieuwe werkprocessen', met dienstverlening zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant. De verbreding van deze werkwijze naar de hele organisatie biedt volop kansen voor de Stadsbank.

Het onderdeel beschermingsbewind is gegroeid als gevolg van een toeloop van klanten, met name de groep met problematische schulden. De dienstverlening is daardoor geïntensiveerd. De Stadsbank denkt met de gemeenten mee op welke wijze het beroep op beschermingsbewind kan worden beperkt door het aanbieden van adequate alternatieve voorzieningen.

h. Risicomanagement

De Stadsbank zal het toekomstige profiel voor het risicomanagement afstemmen op het nieuwe dienstverleningsmodel en vervolgens formaliseren en inbedden in de organisatie.

2. Financiële begroting

2.1. Overzicht van Baten en Lasten in de begroting 2016

In dit overzicht geven wij de lasten en baten van de programma's weer. Tevens wordt inzicht gegeven in het geraamde resultaat.

(Bedragen in €)	2016
Programma	
I Algemeen bestuur	
<i>Lasten</i>	1.754.200
<i>Baten</i>	1.754.200
<i>Saldo</i>	-
II Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	
<i>Lasten</i>	8.340.100
<i>Baten</i>	8.330.300
<i>Saldo</i>	-9.800
- Subtotaal programma's	
<i>Lasten</i>	10.094.300
<i>Baten</i>	10.084.500
Gerealiseerde totaal saldo	-9.800
Toevoeging/onttrekking	
<i>Algemeen bestuur</i>	9.800
- Subtotaal mutaties reserves	9.800
Gerealiseerde resultaat	-

De (primitieve) Begroting 2016 sluit op nul.

Uitgangspunten begroting 2016

De concept Primitieve begroting 2016 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is gebaseerd op bestaand beleid. Dat wil zeggen dat de effecten van het nog vast te stellen nieuwe dienstverleningsmodel en het hierop gebaseerde bekostigingsmodel zullen worden verwerkt in de Primaire begroting 2016.

De werkelijke volumeaantallen van het jaar 2014 zijn als uitgangspunt genomen en in de begroting 2016-2019 stabiel gehouden. Dit houdt in dat de in de afgelopen periode geconstateerde groei van een aantal dienstverleningsproducten (waaronder meerderjarigenbewind) niet verder is doorgetrokken. Daarmee wordt rekening gehouden met de invulling van de regiefunctie aan de poort door de gemeenten.

In deze Primitieve begroting is uitgegaan van de algemene richtlijnen die zijn besproken in het adviserend ambtelijk Platform van januari 2015. Deze zijn overgenomen uit de richtlijnen die in Twents verband voor gemeenschappelijke regelingen zijn opgesteld, aangevuld met de voor de Stadsbank specifieke uitgangspunten.

De tarieven zullen in 2016 met 1,38 % en voor de periode 2017-2019 jaarlijks met 1,6 % stijgen als gevolg van enerzijds een toename van de prijsinflatie en anderzijds een verwachte loonontwikkeling (exclusief CAO-ontwikkelingen).

De salarisstaat op 31 december 2014 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2016-2019. De CAO en de salaristabellen geldende per 1 april 2015 vormen hier de grondslag voor.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

	Primaire begroting 2015	Primitieve begroting 2016
- Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	5.283.900	5.359.600
- Salarissen van het tijdelijk personeel	2.074.100	2.113.000
Totaal bedrag personeelslasten	7.358.000	7.472.600

Om snel te kunnen anticiperen op veranderingen in de huidige dienstverlening en met het oog op de toekomstige personele invulling van het door de deelnemende gemeenten gevraagde dienstverleningsmodel, werkt de Bank momenteel met een ruime flexibele schil.

Reservepositie

De verwachte reservepositie van de bank ziet er per 1 januari 2016 als volgt uit:

Algemene reserve	€ 813.000
Bestemmingsreserves	€ 849.100
Totaal	€ 1.662.100

De volledige staat van reserves en voorzieningen is als bijlage in deze begroting opgenomen.

2.2. Meerjarenperspectief 2017-2019

(Bedragen in €)	2016	2017	2018	2019
Programma				
I Algemeen bestuur				
<i>Lasten</i>	1.754.200	1.773.800	1.807.500	1.837.000
<i>Baten</i>	1.754.200	1.773.800	1.807.500	1.837.000
<i>Saldo</i>	-	-	-	-
II Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen				
<i>Lasten</i>	8.340.100	8.461.600	8.591.100	8.723.900
<i>Baten</i>	8.330.300	8.456.600	8.586.100	8.718.000
<i>Saldo</i>	-9.800	-5.000	-5.000	-5.900
- Subtotaal programma's				
<i>Lasten</i>	10.094.300	10.235.400	10.398.600	10.560.900
<i>Baten</i>	10.084.500	10.230.400	10.393.600	10.555.000
Gerealiseerde totaal saldo	-9.800	-5.000	-5.000	-5.900
Toevoeging/onttrekking				
<i>Algemeen bestuur</i>	9.800	5.000	5.000	5.900
- Subtotaal mutaties reserves	9.800	5.000	5.000	5.900
Gerealiseerde resultaat	-	-	-	-

De meerjarenraming laat voor de komende jaren het volgende beeld zien:

(Bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Saldo na bestemming
2016	10.094.300	10.084.500	-9.800	0,-
2017	10.235.400	10.230.400	-5.000	0,-
2018	10.398.600	10.393.600	-5.000	0,-
2019	10.560.900	10.555.000	-5.900	0,-

Het geraamde resultaat van lasten en baten sluit voor jaren 2016-2019 met een klein negatief saldo. Vervolgens vinden de mutaties op de reserves plaats, conform de Nota Reserves en Voorzieningen, waarna elke jaarschijf van de begroting 2016-2019 op nul sluit.

Tevens is er een inschatting gemaakt van de noodzakelijke (vervangings-)investeringen die de Stadsbank de komende jaren zal moeten doen. Het betreft hier nagenoeg reguliere vervangingen die vanuit de vrijval van de huidige afschrijvingslast kunnen worden gedekt. Een deel van het berekende afschrijvingsbedrag, dat hoger dan de vrijval uitkomt, zal gedekt worden door een bijdrage uit de daarvoor gevormde bestemmingsreserve.

De te verwachten investeringen voor de periode 2016-2019 zijn in bijlage 3 opgenomen. Uiteraard zal bij concrete aanschaf of vervanging gekeken worden naar nut en noodzaak van de investering en zal eventuele gezocht worden naar andere innovatieve oplossingen.

De jaarlijkse afschrijvingscomponent van de te plegen investeringen is in deze meerjarenraming als last meegenomen.

Toelichting op de meerjarenramingen 2017 – 2019

1. Meerjarenperspectief

Uit het overzicht blijkt dat de prognose voor de jaren 2017 – 2019 een sluitende begroting laat zien.

2. Salarisontwikkeling

De salarisstaat op 31 december 2014 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2016-2019. Voor de vacatures wordt er van de salariskosten van de functieschaal op het maximum min twee periodieken uitgegaan. De CAO en de salaristabellen geldende per 1 april 2015 vormen hier de basis voor. De huidige Cao is echter afgelopen en de onderhandelingen voor een nieuwe Cao zijn nog gaande. Voor deze begroting worden de verwachtingen van het CPB over de loonontwikkelingen, te weten een loonstijging van 1,75%. Dit is gebaseerd op doortrekking van het percentage dat voor 2014 geldt (MEV 2014, bijlage 8) en wordt tevens voor de jaren 2017-2019 toegepast.

	2016	2017	2018	2019
Indexering Personeelskosten	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75%

3. Tariefontwikkeling

Op basis van de verwachte loonkostenontwikkeling van 1,25% en de prijsinflatie van 2% zijn de tarieven in 2016 met 1,38 % geïndexeerd en in de jaren 2017-2019 jaarlijks met 1,6%.

	2016	2017	2018	2019
Indexering tarieven	1,38 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %

4. Volume ontwikkeling

De werkelijke volumeaantallen van het jaar 2014 zijn als uitgangspunt genomen en in de begrotingsjaren 2016-2019 stabiel gehouden. Hierbij wordt aangesloten bij het Jaarverslag 2014 en de Primaire begroting 2015. Dit houdt in dat de in de afgelopen periode geconstateerde groei van een aantal dienstverleningsproducten (waaronder meerderjarigenbewind) niet verder is doorgetrokken. Daarmee wordt rekening gehouden met de invulling van de regiefunctie aan de poort door de gemeenten.

5. Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten zijn op basis van de vastgestelde uitgangspunten voor de periode 2016-2019 in beeld gebracht. De salarissen van het tijdelijk personeel zijn tevens op basis van dezelfde uitgangspunten opgenomen.

- Begroting 2016 Stadsbank Oost Nederland -

	2016	2017	2018	2019
- Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	5.359.600	5.596.900	5.802.200	5.991.700
- Salarissen van het tijdelijk personeel	2.113.000	1.998.100	1.929.500	1.888.600
Totaal bedrag personeelslasten	7.472.600	7.595.000	7.731.700	7.880.300

2.3. Voorstel tot vaststelling van de begroting

Voor de jaren 2016 tot en met 2019 is een sluitende begroting opgesteld.

Begrotingsjaar 2016: - € 0,-

Jaarschijf 2017: - € 0,-

Jaarschijf 2018: - € 0,-

Jaarschijf 2019: - € 0,-

Hierbij is rekening gehouden met de volgende mutaties in de reserves op basis van bestaande bestuursbesluiten en beleidsuitgangspunten:

Begrotingsjaar 2016: € 9.800

Jaarschijf 2017: € 5.000

Jaarschijf 2018: € 5.000

Jaarschijf 2019: € 5.900

De begroting 2016 is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van donderdag 25 juni 2015.

Bijlagen

Bijlage 1: Categorieale begroting en meerjarenraming

LASTEN (bedragen in €)	2016	2017	2018	2019
Personeelslasten totaal	7.472.600	7.595.000	7.731.700	7.880.300
Rente en Afschrijvingen	519.500	513.000	513.800	501.200
Huisvesting	318.500	322.400	326.300	330.500
Bureaunkosten	462.000	467.700	473.600	479.500
Beheerskosten	1.253.700	1.269.300	1.285.200	1.301.400
Dotaties voorzieningen	68.000	68.000	68.000	68.000
TOTAAL LASTEN	10.094.300	10.235.400	10.398.600	10.560.900
BATEN (bedragen in €)	2016	2017	2018	2019
Bijdrage bestaanskosten	1.684.600	1.704.100	1.737.700	1.767.100
Preventie & Voorlichting	-	-	-	-
Indicatiestelling	1.649.800	1.677.300	1.704.800	1.732.400
Informatie en Advies	-	-	-	-
Kredietverstrekking	421.900	427.200	432.500	437.900
Stabilisatie & Herstel	4.321.700	4.390.200	4.460.400	4.531.600
Minnelijk schuldregelen	1.539.300	1.559.400	1.581.000	1.603.700
Coaching	-	-	-	-
Nazorg	16.600	16.900	17.200	17.500
Beschikbaarheidsnuttigheid	381.000	385.600	390.200	394.900
Overige Baten	69.600	69.700	69.800	69.900
TOTAAL BATEN	10.084.500	10.230.400	10.393.600	10.555.000
TOTAAL LASTEN	10.094.300	10.235.400	10.398.600	10.560.900
TOTAAL BATEN	10.084.500	10.230.400	10.393.600	10.555.000
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	-9.800	-5.000	-5.000	-5.900
Toevoeging/onttrekking aan reserves	9.800	5.000	5.000	5.900
GEREALISEERDE RESULTAAT	-	-	-	-

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Overzicht Reserves 2016-2019

Soort Reserve (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2014	Bestemming resultaat vorig boekjr	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2016	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2017	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2018	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2019	+	-/-	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserves																	
Algemene reserve	516.800	296.200	-	-	813.000	-	-	813.000	-	-	813.000	-	-	813.000	-	-	813.000
subtotaal	516.800	296.200	-	-	813.000	-	-	813.000	-	-	813.000	-	-	813.000	-	-	813.000
Bestemmingsreserves																	
Borgfonds saneringskredieten	109.400	-	-	-	109.400	-	-	109.400	-	-	109.400	-	-	109.400	-	-	109.400
Vakantiegeld	141.800	-	15.000	-	156.800	15.000	-	171.800	15.000	-	186.800	15.000	-	201.800	15.000	-	216.800
Personeel	65.500	-	-	-	65.500	-	-	65.500	-	-	65.500	-	-	65.500	-	-	65.500
Organisatieaanpassing	296.200	-296.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ICT	203.500	-	-	-	203.500	-	-4.800	198.700	-	0	198.700	-	0	198.700	-	-900	197.800
Inventaris	197.900	-	-	-20.000	177.900	-	-20.000	157.900	-	-20.000	137.900	-	-20.000	117.900	-	-20.000	97.900
Frictiekosten Organisatie	198.800	10.800	-	-73.600	136.000	-	-	136.000	-	-	136.000	-	-	136.000	-	-	136.000
subtotaal	1.213.100	-285.400	15.000	-93.600	849.100	15.000	-24.800	839.300	15.000	-20.000	834.300	15.000	-20.000	829.300	15.000	-20.900	823.400
TOTAAL RESERVES	1.729.900	10.800	15.000	-93.600	1.662.100	15.000	-24.800	1.652.300	15.000	-20.000	1.647.300	15.000	-20.000	1.642.300	15.000	-20.900	1.636.400

Overzicht Voorzieningen 2016-2019

Soort Voorziening (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2014	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2016	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2017	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2018	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2019	+	-/-	Boekwaarde 31-12-2019
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's																
WW-verplichtingen	962.200	-	-365.000	597.200	-	-255.000	342.200	-	-165.000	177.200	-	-145.000	32.200	-	-32.200	-
ILB	19.800	-	-19.800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egalisatievoorzieningen																
Groot onderhoud	79.200	18.000	-6.700	90.500	18.000	-26.700	81.800	18.000	-49.300	50.500	18.000	-29.200	39.300	18.000	-14.200	43.100
TOTAAL VOORZIENINGEN	1.061.200	18.000	-391.500	687.700	18.000	-281.700	424.000	18.000	-214.300	227.700	18.000	-174.200	71.500	18.000	-46.400	43.100

Bijlage 3: Investerings 2016–2019

Programma: Algemeen Bestuur (bedragen in €)			2016	2017	2018	2019
Investerings						
- Machines, apparaten en installaties			-	20.000	32.000	-
- Overige materiële vaste activa			148.600	63.800	154.200	36.600
Totaal investeringen			148.600	83.800	186.200	36.600
<hr/>						
Budgettaire lasten			2016	2017	2018	2019
Afschr.termijvest.jaar						
- Machines, apparaten en installaties						
	15 jaar	2017	-	1.300	1.300	1.300
	15 jaar	2018	-	-	2.100	2.100
- Overige materiële vaste activa						
	3 - 10 jaar	2016	14.900	29.700	29.700	29.700
	3 - 10 jaar	2017	-	10.700	21.300	21.300
	3 - 10 jaar	2018	-	-	17.700	35.400
	3 - 10 jaar	2019	-	-	-	3.700
Totaal budgettaire lasten			14.900	41.700	72.100	93.500
<hr/>						
Totaal Investerings			148.600	83.800	186.200	36.600
Totaal Budgettaire lasten			14.900	41.700	72.100	93.500
<hr/>						
Dekking budgettaire lasten			2016	2017	2018	2019
Vrijval vervangingsinvesteringen			10.100	41.700	72.100	92.600
Bijdrage reserves			4.800	-	-	900
TOTAAL			14.900	41.700	72.100	93.500

Bijlage 4: Basis facturatie-systematiek

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de Stadsbank Oost Nederland is gebaseerd op een declaratie van de ten behoeve van de gemeenten verzorgde dienstverlening en de kosten van het programma Algemeen Bestuur.

De declaratie van verzorgde dienstverlening is gebaseerd op het aantal verzorgde standaard diensten op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde standaard tarieven en het verzorgde "maatwerk" tegen de daarover afgesproken vergoedingen.

De bijdrage in de kosten van het programma Algemeen Bestuur is gebaseerd op de begrote kosten van het programma Algemeen Bestuur enerzijds en het totaal van de declaratie van verzorgde dienstverlening en het aandeel huishoudens van de gemeente van het totaal aantal huishoudens in het werkgebied van de bank anderzijds. De opbrengsten uit deposito worden gebruikt voor het verlagen van de bestaanskosten.

Hierbij worden de begrootte kosten van het programma Algemeen Bestuur voor 50% verdeeld naar rato van het totaal van de declaraties van verzorgde dienstverlening en voor 50% naar rato van het aantal huishoudens.

Standaard en additionele diensten per gemeente
Extra diensten per gemeente

Gemeente 2016	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten		Bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage gemeenten	Bijdrage meerderjarigen- bewind	Bijdrage projecten**	Totaal bijdrage incl. extra diensten
			naar huishoud.	naar dienstverl.					
Aalten	11.204	116.798	24.601	19.745	-	161.144	10.370		171.514
Almelo	31.392	517.674	68.929	87.514	-	674.117	117.223		791.340
Berkelland	18.406	156.526	40.415	26.461	-	223.402	24.640		248.042
Borne	9.104	109.919	19.990	18.582	21.540	170.031	11.189		181.220
Bronckhorst	15.326	83.398	33.652	14.099	-	131.149	10.763		141.912
Dinkelland	9.848	51.307	21.624	8.674	18.449	100.054	3.715		103.769
Enschede	76.773	1.615.632	168.573	273.126	270.930	2.328.261	469.473	254.600	3.052.334
Haaksbergen	9.889	101.367	21.714	17.136	-	140.217	12.839		153.056
Hellendoorn	14.288	114.186	31.373	19.303	-	164.862	14.129		178.991
Hengelo OV	36.598	449.885	80.360	76.054	-	606.299	135.919		742.218
Hof van Twente	14.407	174.380	31.634	29.479	-	235.493	12.053		247.546
Lochem	14.172	179.045	31.118	30.268	20.580	261.011	13.877		274.888
Losser	9.095	80.957	19.970	13.686	-	114.613	7.222		121.835
Montferland	14.704	209.473	32.286	35.412	14.685	291.856	13.877		305.733
Oldenzaal	13.758	160.369	30.209	27.111	42.562	260.251	32.136		292.387
Oost Gelre	12.082	91.290	26.529	15.433	-	133.252	17.418		150.670
Oude IJsselstreek	16.631	224.703	36.517	37.986	-	299.206	24.859		324.065
Rijssen - Holten	13.648	98.080	29.967	16.581	-	144.628	13.658		158.286
Tubbergen	7.847	42.604	17.230	7.202	-	67.036	2.469		69.505
Twenterand	12.886	109.589	28.294	18.526	39.310	195.719	29.252		224.971
Wierden	9.110	46.289	20.003	7.825	-	74.117	4.108		78.225
Winterswijk	12.439	249.025	27.313	42.098	-	318.436	34.802		353.238
Totaal	383.607	€ 4.982.496	€ 842.301	€ 842.301	€ 428.055	€ 7.095.153	€ 1.015.991	€ 254.600	€ 8.365.744

* bron CBS 2014

** Enschede - Formulieren Advies Punt

Standaard en additionele diensten per gemeente
Extra diensten per gemeente

Gemeente 2017	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten		Bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage gemeenten	Bijdrage meerderjarigen- bewind	Bijdrage projecten**	Totaal bijdrage incl. extra diensten
			naar huishoud.	naar dienstverl.					
Aalten	11.204	118.673	24.886	20.767	-	164.326	10.538		174.864
Almelo	31.392	479.158	69.726	83.850	-	632.734	119.123		751.857
Berkelland	18.406	158.649	40.883	27.763	-	227.295	25.039		252.334
Borne	9.104	111.675	20.221	19.542	21.540	172.978	11.371		184.349
Bronckhorst	15.326	84.745	34.041	14.830	-	133.616	10.937		144.553
Dinkelland	9.848	52.123	21.874	9.121	18.739	101.857	3.775		105.632
Enschede	76.773	1.639.094	170.525	286.831	274.905	2.371.355	477.087	257.800	3.106.242
Haaksbergen	9.889	103.000	21.965	18.024	-	142.989	13.047		156.036
Hellendoorn	14.288	114.632	31.736	20.060	-	166.428	14.359		180.787
Hengelo OV	36.598	372.628	81.290	65.208	-	519.126	138.125		657.251
Hof van Twente	14.407	176.389	32.000	30.867	-	239.256	12.249		251.505
Lochem	14.172	181.331	31.478	31.732	20.909	265.450	14.102		279.552
Losser	9.095	73.409	20.201	12.846	-	106.456	7.339		113.795
Montferland	14.704	212.839	32.660	37.245	14.915	297.659	14.102		311.761
Oldenzaal	13.758	145.818	30.559	25.517	43.235	245.129	32.659		277.788
Oost Gelre	12.082	92.762	26.836	16.233	-	135.831	17.700		153.531
Oude IJsselstreek	16.631	227.337	36.940	39.783	-	304.060	25.261		329.321
Rijssen - Holten	13.648	95.292	30.314	16.676	-	142.282	13.880		156.162
Tubbergen	7.847	43.087	17.429	7.540	-	68.056	2.509		70.565
Twenterand	12.886	86.716	28.622	15.175	39.919	170.432	29.727		200.159
Wierden	9.110	46.635	20.235	8.161	-	75.031	4.174		79.205
Winterswijk	12.439	253.039	27.629	44.280	-	324.948	35.366		360.314
Totaal	383.607	€ 4.869.031	€ 852.050	€ 852.051	€ 434.163	€ 7.007.295	€ 1.032.469	€ 257.800	€ 8.297.564

* bron CBS 2014

** Enschede - Formulieren Advies Punt

Standaard en additionele diensten per gemeente
Extra diensten per gemeente

Gemeente 2018	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten		Bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage gemeenten	Bijdrage meerderjarigen- bebind	Bijdrage projecten**	Totaal bijdrage incl. extra diensten
			naar huishoud.	naar dienstverl.					
Aalten	11.204	120.582	25.376	21.174	-	167.132	10.706		177.838
Almelo	31.392	487.040	71.101	85.524	-	643.665	121.023		764.688
Berkelland	18.406	161.202	41.689	28.307	-	231.198	25.438		256.636
Borne	9.104	113.468	20.620	19.925	21.540	175.553	11.553		187.106
Bronckhorst	15.326	86.115	34.713	15.122	-	135.950	11.111		147.061
Dinkelland	9.848	52.953	22.305	9.299	19.041	103.598	3.835		107.433
Enschede	76.773	1.665.622	173.887	292.482	279.005	2.410.996	484.701	261.000	3.156.697
Haaksbergen	9.889	104.660	22.398	18.378	-	145.436	13.255		158.691
Hellendoorn	14.288	116.469	32.362	20.452	-	169.283	14.589		183.872
Hengelo OV	36.598	378.780	82.893	66.513	-	528.186	140.331		668.517
Hof van Twente	14.407	179.223	32.631	31.471	-	243.325	12.445		255.770
Lochem	14.172	184.266	32.099	32.357	21.244	269.966	14.327		284.293
Losser	9.095	74.620	20.600	13.103	-	108.323	7.456		115.779
Montferland	14.704	216.271	33.304	37.977	15.155	302.707	14.327		317.034
Oldenzaal	13.758	148.180	31.161	26.020	43.930	249.291	33.182		282.473
Oost Gelre	12.082	94.249	27.365	16.550	-	138.164	17.982		156.146
Oude IJsselstreek	16.631	230.983	37.668	40.560	-	309.211	25.663		334.874
Rijssen - Holten	13.648	96.820	30.912	17.002	-	144.734	14.102		158.836
Tubbergen	7.847	43.778	17.773	7.687	-	69.238	2.549		71.787
Twenterand	12.886	88.142	29.186	15.478	40.545	173.351	30.202		203.553
Wierden	9.110	47.380	20.634	8.320	-	76.334	4.240		80.574
Winterswijk	12.439	257.113	28.174	45.149	-	330.436	35.930		366.366
Totaal	383.607	€ 4.947.916	€ 868.851	€ 868.850	€ 440.459	€ 7.126.076	€ 1.048.947	€ 261.000	€ 8.436.023

* bron CBS 2014

** Enschede - Formulieren Advies Punt

Standaard en additionele diensten per gemeente
Extra diensten per gemeente

Gemeente 2019	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten		Bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage gemeenten	Bijdrage meerderjarigen- bewind	Bijdrage projecten**	Totaal bijdrage incl. extra diensten
			naar huishoud.	naar dienstverl.					
Aalten	11.204	122.513	25.806	21.527	-	169.846	10.876		180.722
Almelo	31.392	495.044	72.304	86.984	-	654.332	122.942		777.274
Berkelland	18.406	163.806	42.394	28.782	-	234.982	25.841		260.823
Borne	9.104	115.290	20.969	20.258	21.540	178.057	11.737		189.794
Bronckhorst	15.326	87.501	35.300	15.375	-	138.176	11.287		149.463
Dinkelland	9.848	53.813	22.683	9.455	19.344	105.295	3.896		109.191
Enschede	76.773	1.693.054	176.829	297.486	283.105	2.450.474	492.390	264.300	3.207.164
Haaksbergen	9.889	106.333	22.777	18.684	-	147.794	13.465		161.259
Hellendoorn	14.288	118.325	32.909	20.791	-	172.025	14.821		186.846
Hengelo OV	36.598	385.025	84.295	67.653	-	536.973	142.559		679.532
Hof van Twente	14.407	182.083	33.183	31.994	-	247.260	12.643		259.903
Lochem	14.172	187.238	32.642	32.900	21.584	274.364	14.554		288.918
Losser	9.095	75.851	20.948	13.328	-	110.127	7.574		117.701
Montferland	14.704	219.750	33.867	38.612	15.395	307.624	14.554		322.178
Oldenzaal	13.758	150.572	31.688	26.457	44.630	253.347	33.711		287.058
Oost Gelre	12.082	95.757	27.828	16.825	-	140.410	18.267		158.677
Oude IJsselstreek	16.631	234.668	38.306	41.233	-	314.207	26.069		340.276
Rijssen - Holten	13.648	98.367	31.435	17.284	-	147.086	14.326		161.412
Tubbergen	7.847	44.482	18.074	7.816	-	70.372	2.589		72.961
Twenterand	12.886	89.609	29.680	15.745	41.188	176.222	30.682		206.904
Wierden	9.110	48.142	20.983	8.459	-	77.584	4.307		81.891
Winterswijk	12.439	261.246	28.650	45.903	-	335.799	36.499		372.298
Totaal	383.607	€ 5.028.469	€ 883.550	€ 883.551	€ 446.786	€ 7.242.356	€ 1.065.589	€ 264.300	€ 8.572.245

* bron CBS 2014

** Enschede - Formulieren Advies Punt